

Finansklagenemnda Skade

Avgjørelse FinKN 2025-671

23.6.2025

Fremtind Forsikring AS

Bygning - innbo (kombinert)

Takpanel løsnet fra stuehimling – følgeskade etter håndverkerfeil eller kondens?

Det oppstod vanninntrenging gjennom sikredes yttertak i 2019. Huset var på daværende tidspunkt forsikret hos Gjensidige, som dekket skaden og sørget for styrt utbedring gjennom firma B. I september 2024 oppdaget sikrede at en del av trepanelet i stuehimlingen hadde løsnet fra festene og hang delvis i luften. Sikrede mente at denne skaden hadde årsakssammenheng med mangelfull utbedring av vannskaden som inntraff fem år tidligere. Foretaket engasjerte takstmann T for å avdekke årsaken til at takpanelet hadde løsnet. T konkluderte med at skadeårsaken var kondens pga. manglende lufting av takkonstruksjonen. Foretaket avsto dekning på bakgrunn av takstmannens konklusjon. Avslaget ble begrunnet med at den ordinære bygningsforsikringen ikke dekket skade som følge av feilaktig konstruksjon. Videre mente foretaket at skaden ikke hadde oppstått plutselig, men mest sannsynlig hadde utviklet seg over tid. Sikrede fremla en fagkyndig uttalelse fra firma I som tilsa at skaden ikke skyldtes kondens. Videre anførte sikrede at skaden måtte falle inn under dekningen for følgeskader etter håndverkerfeil, og han viste til at firma B skulle ha skiftet ut takhimlingen i forbindelse med utbedringen av vannskaden. Til dette anførte foretaket at det ikke var dokumentert at skaden på takpanelet hadde årsakssammenheng med håndverkerfeil i forbindelse med skadeutbedringen i 2019. Foretaket viste bl.a. til at det var usikkert om innvendig tak ble utbedret i forbindelse med 2019-saken. Nemnda kom til at saken måtte avvises av bevismessige hensyn.

Saksfremstilling

Saken gjelder krav om erstatning under sikredes bygningsforsikring etter at takpanel løsnet.

Sikrede hadde bygningsforsikring hos Fremtind Forsikring med bl.a. følgende vilkår:

4. HVILKE SKADER SOM ERSTATTES

FELLESREGLER

Med skade forstås også tap av ting, avbruddstap og utgifter nevnt i pkt. 3.

Utgifter til vedlikehold og/eller forbedringer erstattes ikke.

OMFATTER

4.2 (...)

4.13 Annen skade på bygning og som ikke er nevnt i pkt. 4.2 - 4.11.

OMFATTER IKKE

(...)

Skade som skyldes utilstrekkelig eller sviktende fundamentering, setninger i grunnen eller bygget, jordtrykk, frost, tele, materialfeil, rust, korrosjon, eller annen tæring, svak eller feilaktig konstruksjon, eller uriktig montering.

Videre hadde sikrede tegnet en utvidet dekning med bl.a. følgende vilkår:

P 10 BYGNING PLUSS

Hvis det fremgår av forsikringsbeviset at forsikringen er utvidet med 'Bygning Pluss', gjelder følgende:

Samtlige ansvarsbegrensninger, sikkerhetsforskrifter og unntaksbestemmelser som er nevnt ovenfor eller i hovedvilkåret gjelder også her. Skader ved sopp og råte er unntatt uansett årsak.

OMFATTER

8 Følgeskade av håndverks-/entreprenørfeil erstattes med inntil kr 10 000 000 ved

-følgeskader på bygning som følge av materialfeil, konstruksjonsfeil, prosjekteringsfeil eller uriktig montasje.

Med håndverker/entreprenør menes virksomhet med eget organisasjonsnummer. Forsikringen gjelder i inntil 10 år etter at arbeidet er ferdigstilt, og følgeskaden må ha oppstått og blitt konstatert i forsikringstiden

Sikredes bolighus ble oppført i 1997. I 2019 oppstod det vanninntrenging gjennom husets yttertak. Bygningen var på daværende tidspunkt forsikret hos Gjensidige, som dekket skaden og sørget for styrt utbedring gjennom firma B.

I september 2024 hørte sikrede en høy lyd som kom fra stuen. Det viste seg at deler av trepanelet i stuehimlingen hadde løsnet fra festene og hang delvis i luften. Skaden ble meldt til foretaket den 4.9.24. Sikrede mente at skaden hadde årsakssammenheng med vannskaden som hadde oppstått gjennom yttertaket fem år tidligere.

Foretaket engasjerte takstmann T for å avdekke årsaken til at takpanelet løsnet. T konkluderte med at skaden hadde oppstått over tid og skyldtes kondens som følge av manglende lufting i takkonstruksjonen:

Årsak:

Manglende lufting av takkonstruksjon med kondensering av vann.

Bakenforliggende årsak:

Feil konstruksjon.

Generell informasjon:

Skade i trepanel lokalt i himling i stuen til seksjon 3.

Forsikringstaker opplyser ved skadedato 04.09.2024 hørte han et «brak» fra stuen, og oppdaget at trepanel i himlingen 'hang' i stuen.

Ved befaring 10.09.2024 registreres at panelbord krummer seg på et lite område.

Trepanel har mistet sitt feste. Svikt i trepanel kjennes ved å trykke på panelbordene. Skade har utviklet seg over tid.

T mente det ikke var årsakssammenheng mellom vanninntrengingen i 2019 og skaden som oppstod i september 2024:

Forsikringstaker mener at fuktinnslag av regnvann og utette yttertak i 2019 er årsak til skaden vi i dag ser i himlingen. Dette er vurdert men man kan ikke knytte vanninnslag fra 2019 som årsak for skade som oppstod 04.09.2024. Skade i 2019 har ikke vist slik krumming av at spiker var blitt trukket ut. Skade i 2019 etter engangshendelse med innslag av regnvann, ble tørket ut uten krumming av trepanel. Fukt over tid kan medføre at spiker blir 'trukket' ut. Når dette oppstår 5 år senere, er det mest sannsynlig svak utforming på taket som er årsak, med for lite lufting.

(...)

KONKLUSJON:

Årsak: Manglende lufting av takkonstruksjonen med kondensering av vann.

Bakenforliggende årsak:

Feil konstruksjon

Foretaket kontaktet firma B, som hadde stått for utbedringen av yttertaket i 2019. B skal ha forklart at de skiftet taktro på mellomtaket og la ny taktekking. Foretaket sendte sikrede følgende informasjon:

Bedrift (B) har utført lokalt arbeid på yttertaket i 2019. I dialog med dem 26.09.2024 opplyser de at de skiftet taktro på mellomtaket samt la ny taktekking i 2019. Det ble ikke utført forbedringer da det var utenom deres mandat. Etablering av lufting er ikke redegjort for.

Foretaket avslo dekning den 27.9.24. Skaden skyldtes feilaktig konstruksjon og kondens, som var unntatt fra dekning.

Sikrede var uenig i avslaget og mente at skaden måtte dekkes som en følgeskade etter håndverkerfeil som ble begått i forbindelse med utbedring av taket i 2019. Han fremla en skaderapport fra firma P, som ble utarbeidet i forbindelse med forsikringssaken den gangen.

Av rapporten fra P fremgikk det at innvendig tak, drager og innkassering ble skadet av vann:

Utett yttertak.

Beslag på tak ligger feil, takpapp ligger under beslag slik at vann nå får fritt leide inn i konstruksjonen, beslag er limt mot takpapp med silikon eller lignende produkter. Beslag er helt løst fra takpapp.

(...)

Skadeomfang

Laminat i stue ca 45 m², under denne ligger gammel parkett, om det er kommet under denne er usikkert. Invendig tak, drager og innkassering er skadet av vann.

Videre fremla sikrede følgende uttalelse fra en fagkyndig som var spesialist på inneklimate (firma I):

Hvorfor er det ikke utført eller informert om utlufting av dem som la nytt tak, hvis det er den rette løsningen? Som fagperson, så er man pliktig til å informere kunden om hva som er korrekt løsning.

Hvis det er slik, at det er høy luftfuktighet og kondens, pga. manglende utlufting som er problemet, hvorfor er det da ikke registrert fukt ved fuktmåling? Hvis manglende utlufting er problemet, så bør det være en kontinuerlig fuktighet i konstruksjonen. Det vil ikke kunne tørkes ut, nettopp pga. manglende utlufting, og det er kontinuerlig kondens som kan medføre at en får muggsopp/råte vekst.

Samtidig må man også stille spørsmål ved at himling i tak, som er beskrevet som skadet i takst a 2019, ikke er skiftet- her har Polygon ved deres takstmann selv påpekt at der var trengt vann inn i denne, at man da ikke skifter vannskadet himlinger, er faglig helt uforståelig, dagens skade kunne hvert unngått, ved utbedring av skade taksert 2019.

Foretaket fastholdt sitt avslag og saken ble klaget inn for Finansklagenemnda den 21.11.24.

Sikrede anfører at foretaket er ansvarlig for å dekke skaden på takhimlingen. Skaden oppstod plutselig ved at takpanelet løsnet. Unntaket for «svak eller feilaktig konstruksjon, eller uriktig montering» i den ordinære forsikringsdekningen kan ikke komme til anvendelse. Det foreligger ingen dokumentasjon på at ventilasjonen er mangelfull, da dette kun er basert på «synsing» fra takstmann T sin side. Dersom skaden hadde vært forårsaket av feilaktig ventilasjonen, så ville dette mest sannsynlig ha ført til fuktskade og råte i taket. Dette støttes av den fremlagte rapporten fra firma I. Skaden på takhimlingen skyldes at det i 2019 kom inn vann som samlet seg over himlingen, og som senere har tørket ut og ført til at panelet har slått seg og vridd seg ut av festene. Ifølge firma P burde himlingen ha blitt skiftet ut i forbindelse med 2019-skaden. Skaden kan dermed eventuelt dekkes som en følgeskade etter håndverkerfeil som ble gjort for under ti år siden.

Forsikringsforetaket avviser ansvar for å dekke skaden på sikredes takhimling. Takstmann T har konkludert med at skaden skyldes manglende lufting av takkonstruksjonen med påfølgende

kondensering som følge av svak eller feilaktig konstruksjon. Videre har skaden utviklet seg over tid. Under forsikringsvilkårets fellesregler fremgår det at skaden må inntreffe «plutselig og uforutsett» for å være dekket. Formuleringen «plutselig» betyr at en skade må inntreffe raskt i motsetning til en skade som oppstår over tid. I nemndspraksis har man lagt til grunn at en skade som utvikler seg over lengre tid enn 24 timer ikke kan anses som «plutselig». I foreliggende sak er det overveiende sannsynlig at skadeutviklingen har pågått over flere år. Når det gjelder følgeskade av håndverkerfeil, gjelder forsikringen inntil ti år etter at arbeidet er ferdigstilt. Sikredes hus ble oppført i 1997. Ifølge firma P, ble det i forbindelse med 2019-skaden lagt ny ytre takkonstruksjon, men ikke utført forbedringer av taket for øvrig. Detaljer er ikke fremlagt. Det ble også utbedret innvendige skader i 2019, men det fremstår som usikkert om innvendig tak ble utbedret i den anledning. Det fremgår klart av skaderapporten fra T at det ikke er årsakssammenheng mellom vannskaden som ble reparert i 2019 og skaden på takhimlingen som inntraff i 2024.

Finansklagenemnda Skades begrunnelse

Spørsmålet er om foretaket er ansvarlig for å dekke skaden på takhimlingen.

Nemnda mener denne saken reiser bevismessige spørsmål som ikke egner seg for skriftlig saksbehandling, jf. vedtektene for Finansklagenemnda pkt. 4.1 bokstav d) hvorefter en sak kan avvises fra nemndsbehandling dersom «saken ikke lar seg behandle uten at dette i særlig grad går utover klageorganets effektivitet» og lov om godkjenning av klageorganer for forbrukersaker § 14 første ledd bokstav f). Det følger av Prop. 32 L (2015-2016) under pkt. 10.6.1.3 at avvisningsregelen kan benyttes «der klageorganet ikke anser tvisten å være egnet for deres behandling, for eksempel på grunn av bevissspørsmål», jf. også FinKN 2017-408 og 2018-077.

Det er fremlagt motstridende takster om årsaken til at takpanelet løsnet fra festene. Foretakets takstmann T konkluderte med at skaden skyldtes manglende lufting av takkonstruksjonen og kondensering av vann. Den ordinære forsikringen har uttrykkelig unntak fra dekning for skade som skyldes svak eller feilaktig konstruksjon.

Sikrede har fremlagt en uttalelse fra firma I, som mener at det ikke er kondens pga. manglende utlufting som er problemet fordi det ville ført til at det ble registrert fukt og sannsynligvis råte i konstruksjonen, og at; «Det vil ikke kunne tørkes ut, nettopp pga. manglende utlufting».

Nemnda har ikke grunnlag for å vurdere hvilken forklaring som fremstår som mest sannsynlig. Dette spørsmålet bør belyses med muntlige forklaringer under en hovedforhandling, jf. FinKN 2020-9, 2018-709, 2018-715 og 2018-717 med uttalelser om avvisning ved motstridende takster på prinsipielt grunnlag.

Avgjørelsen er enstemmig.

Finansklagenemnda Skades konklusjon

Saken avvises.

Ved behandlingen deltok Trine-Lise Wilhelmsen (leder), Trine Vøien (bransjerepresentant) og Fanny Helle (forbrukerrepresentant).